

Motion till riksdagen 2006/07: MJ295

av **Birgitta Sellén och Åke Sandström (c)**

Jordbruket som resurs för tillväxt i norra Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av att den nationella ersättningen utbetalas upp till den referensnivå som lagts fast i anslutningsfördraget med EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om en ny regionalpolitisk utredning för jordbruket.

Motivering

Lantbruket i Sverige har antagit en av svenskt näringslivs djärvaste visioner. Med visionen att ”vi får landet att växa så att den gröna näringen 2010 intar en tätposition i Sverige vad gäller tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft” utmanar jordbruket övriga näringar och branscher att på samma sätt bidra till att öka tillväxten i Sverige.

En vision och ett arbete med att öka tillväxt och sysselsättning över hela Sverige kräver naturligtvis en uppbackning från den politiska nivån. Genom politiska beslut kan olika näringars arbete med att skapa tillväxt förstärkas avsevärt.

Jordbruket i norra Sverige står för många mervärden och särskilt som sysselsättningskapare. Genom jord- och skogsbruket finns det en basnäring i våra allra mest glesbefolkade delar, och därför är näringarna särskilt värdefulla. Jord- och skogsbruket i de sju nordligaste länen utgör underlag för ca 18 % av all sysselsättning i området, och av detta står jordbruket för ca 8 %.

För att skapa en positiv utveckling för jordbruket och livsmedelsindustrin behövs därför en politik som tillsammans med näringens eget arbete skapar tillväxt och framtidstro. Tyvärr har de senaste åren kännetecknats av att jordbruksproduktionen minskat kraftigt i norra Sverige, vilket utgör ett hot mot

Fel! Okänt namn på

det öppna landskapet, mot sysselsättningen inom primärproduktionen och mot livsmedelsindustrin med tillhörande näringar.

Enligt artikel 142 i Sveriges anslutningsfördrag med EU får Sverige lämna långsiktigt en nationell ersättning till jordbruket i norra Sverige för att säkerställa en traditionell jordbruksverksamhet. I anslutningsfördraget fastställdes produktionsnivåer och ersättningsbelopp, och totalt får Sverige betala ut 318,67 miljoner kronor. Genom den fastställda referensnivån skulle norra Sverige kompenseras för sina sämre produktionsvillkor.

Under 1995 betalades ut 292,81 miljoner kronor i nationell ersättning till norra Sverige. Orsaken till att utbetalningarna inte når upp till den fastställda nivån hänger samman med att antalet jordbruksföretag minskar. I vissa delar av norra Sverige är minskningen av den arten att den hotar jordbrukets infrastruktur.

Orsakerna till minskningen kan vara flera. Det finns dock indikatorer som visar på att merkostnadsersättningen till norra Sverige inte täcker de kostnader som uppstår genom de naturgivna nackdelarna. Det finns också inslag i regelverket för den nationella ersättningen som hämmar en strukturutveckling. För att klara den framtida konkurrensen behöver jordbruket i norra Sverige strukturutveckla. Den nationella ersättningen får inte verka hämmande.

En viktig positiv signal för jordbruket i norra Sverige skulle vara att den nationella ersättningen betalades ut upp till den fastställda referensnivån. Det skulle då också vara möjligt att rätta till de skevheter som kan finnas inom systemet såsom indelning i stödområden, begränsade produktionstak osv.

Det finns också signaler som pekar på att jordbruket i norra Sverige inte kompenserar för de merkostnader som de naturgivna nackdelarna skapar. Det har inte heller gjorts någon riktig regionalpolitisk utredning sedan EU-inträdet, varför det finns skäl att åter genomföra en sådan.

Stockholm den 25 oktober 2006

Birgitta Sellén (c)

Åke Sandström (c)